

Herdenking Papoea strijders,

Indrukwekkende bijeenkomst met bijzondere sprekers.

Arnhem – De Herdenking Papoea Strijders die op 1 september 2023 werd gehouden bij het monument op het landgoed Bronbeek, was ook nu weer een indrukwekkende gebeurtenis.

Dankzij de inbreng van twee sprekers werd het ook een herdenking die afweek van de voorgaande edities.

Jim Enters, pelotonscommandant van het derde peloton van het PVK en Folkert Poiesz dienstplichtig Marechaussee van het Detachement Sorong vertelden over hun ervaringen in Nieuw-Guinea.

Met name Enters, die direct betrokken was bij de opleiding van het PVK, vertegenwoordigde in feite de groep Papoea's die jaarlijks wordt herdacht. Hoewel er geen PVK-strijders sneuvelden, behoorden ook zij tot de Papoea's die ons hielpen bij het opsporen en uitschakelen van infiltranten.

Jim Enters vertelde onder meer dat er bewust gekozen was om soldaten aan te trekken afkomstig uit alle windstreken van Nieuw-Guinea. "Ook uit de Baliem Vallei en de Wisselmeren. Op een dag werd ik naar het vliegveld gestuurd om een groep uit de Wisselmeren op te halen. Toen de Dakota stopte

voor het eenvoudige stationsgebouwtje, de deur openging en het trapje naar buiten werd geklapt, zag ik eerst een peniskoker verschijnen, vervolgens een pijl en boog en toen kwam er een klein mannetje achteraan. Bij het inschrijven bleek hij Mozes Gobai te zijn. Al snel begreep ik dat ik aan hun naam al kon afleiden uit welk gebied van Nieuw-Guinea ze afkomstig waren. Was de naam Mozes of Abraham dan kwamen ze uit het noordelijk zendingsgebied. Als ze Maria Franciscus heetten dan kwamen ze uit het zuidelijke missiegebied", aldus Enters die al snel een bijzondere band met Gobai kreeg. Toen hij voor Mozes een spaarrekening opende wilde de Papoea na de inleg van zijn spaargeld meteen het geld weer opnemen. Toen hij zijn geld had nageteld en het bedrag klopte mocht de man achter het loket zijn spaarcenten opnieuw in het spaarbankboekje noteren en in de safe opbergen. Jim Enters maakte nog eens duidelijk dat zijn mannen zich sneller,

gemakkelijker en geruislozer door de jungle konden voortbewegen. "Terwijl wij westerlingen zo blind als een paard ons in de jungle voortbewogen, ontsnapte er bij hen geen detail in de omgeving aan hun aandacht."

Folkert Poiesz vertelde over de boeiende bootreis met de Waterman in het voorjaar van 1962.

"We gingen via het Panamakanaal. Deden ook Hawaii aan. Op Curaçao waren de meisjes al mooi. Maar op Hawaii waren het echt plaatjes.

Bij het vertrek uit Pearl Harbour stonden vele mooie meisjes ons uit te zwaaien. Je kon een bloemenkrans kopen om die na vertrek in zee te gooien. De legende zegt: als de bloemenkrans weer aanspoelt op Hawaii blijft jouw liefde voor altijd bij jou. Na tien minuten varen ging de scheepshoorn af ten teken dat de kransen in het water gegooid konden worden. Velen deden dat. Ik zag een marinier met zes kransen aan de railing staan. Hij zegt: "Ik ben smoorverliefd. Dus ik neem geen enkel risico."

Poiesz vertelde verder dat zijn standplaats Sorong werd. "Als Marechaussee kregen wij een eigen onderkomen in het havengebied. In een voormalig bungalowparkje van vertrokken Amerikaanse oliejongens. Naast onze eigen taken

werkten we al snel samen met de Papoea politie.

Op een nacht in augustus werden we wakker gemaakt door onze Papoea helpers. Gedropte ploppers waren ons tot op dertig meter genaderd. Het was pikkedonker en we voelden ons fors bedreigd. Met onze stenguns en pistolen zochten we dekking en na enige salvo's verdwenen de ploppers in de bush. We waren de Papoea's uiteraard enorm dankbaar."

Na de toespraken volgde de minuut stilte en werden kransen en bloemstukken gelegd. Met het defilé kwam een einde aan de plechtigheid. Een herdenking waar trouwens ruim honderd veteranen aan deelnamen. Meer zelfs dan het jaar daarvoor.

